

می سپاریم باید نیرو و امکانات مقتضی را هم به آن دستگاه بدهیم اما قانون‌گذار از این موضوع غفلت کرد.

گمرک سابقه سال‌های متمادی انبارداری را از پیش از انقلاب تاکنون داشته و از کادر مجرب و انبارهای مجهز برخوردار بود و از سوی دیگر با توجه به اینکه هر دو سازمان زیرمجموعه وزارت امور اقتصادی و دارایی هستند اما این موضوع از سوی مجری هم مغفول مانده که دو سازمان تعامل سازنده و موثری با هم داشته باشند.

نه تنها نیروی انسانی و انبارها از گمرک به سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی منتقل نشد بلکه حتی قفسه‌هایی که به صورت مازاد در انبارهای گمرک وجود داشت، سال‌ها به همان شکل باقی مانده بود که خوشبختانه طی هفته‌های اخیر با تدبیر وزیر اقتصاد و هماهنگی معاونت توسعه گمرک به گمرکات سراسر کشور اعلام شد که این قفسه‌ها به انبارهای اموال تملیکی منتقل شود. این قفسه‌ها از سال ۹۲ یعنی زمانی که وظیفه نگهداری از گمرک گرفته و به سازمان اموال تملیکی سپرده شد، باز شده و خاک می‌خورد و بلا استفاده مانده بود و انبارها کاربری دیگری پیدا کرده بودند اما با وجود آنکه این قفسه‌ها از اموال دولت بود این تدبیر صورت نگرفته بود که در اختیار انبارهای اموال تملیکی قرار گیرد.

همین الان بخشی از ساماندهی انبارهای ما با همان قفسه‌هایی صورت می‌گیرد که سالها پیش در انبارهای گمرک بوده و بلا استفاده مانده بود و با تعامل، گفت‌وگو و هماهنگی بدون بروکراسی اداری با رئیس کل گمرک قفسه‌ها را در اختیار گرفتیم.

■ وضعیت انبارهای سازمان به چه صورت بود؟

ما چندین انبار داشتیم که کوچکترین ابزار ساماندهی برای آنها فراهم نشده بود؛ اولین ابزار سامان‌دهی داشتن قفسه است که کالاهای در کف انبار باقی نماند چراکه قرار گرفتن کالا در کف انبار، آن هم برای سال‌های طولانی موجب شده بود تا جانوران موزی مثل موش و موریانه و حشرات به آنها آسیب بزنند و همچنین امکان رهگیری و پیدا شدن کالا بدون ساماندهی قفسه‌ها در انبار بسیار دشوار بود. پیش از این بسیار به ندرت در استان‌های محدود و آن هم در انبارهای درجه یک قفسه بندی جزئی انجام شده بود به نحوی که الان قفسه‌بندی‌هایی که انجام شده قابل مقایسه با مدت مشابه سال قبل و یا سالهای قبل نیست چرا که اصلاً آماری از سالهای قبل در این زمینه وجود ندارد و این کار انجام نشده بود.

■ الان برای چند انبار قفسه بندی انجام شده است؟

قفسه بندی ۵۰ درصد انبارهای ما انجام شده است و پیش بینی می‌کنیم تا پایان سال انواع انبارهای در اختیار اعم از انبارهای ملکی، استیجاری و امانی را قفسه بندی کنیم چرا که هیچگونه مانع قانونی برای هزینه کرد به منظور قفسه بندی در انبارهای اجاره ای نیز وجود ندارد.

اولین گام‌ها برای ساماندهی از آذر ماه سال گذشته با تغییر تیم مدیریت و اعضای هیئت مدیره سازمان به طور جدی

در یازده ماهه دولت سیزدهم

۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان کالا

را تعیین تکلیف کرده‌ایم و در

چهار ماهه نخست امسال

۲ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان کالا

فروخته شده است و نزدیک

به ۴ هزار میلیارد تومان کالا

تعیین تکلیف شده است

دنبال شد و در ابتدا بحث تعیین تکلیف کالاهای کلید خورد.

تعیین تکلیف کالا به چند روش انجام می‌شود؛ کالا یا متروکه و یا قاچاق است که اگر کالایی قاچاق باشد به ظن کالای قاچاق نگهداری می‌شود و فروش آن مستلزم صدور حکم قطعی از سوی سازمان تعزیرات یا دادسرا و دادگاه‌های انقلاب است. پیش از این تعامل بین سازمان و مراجع رسیدگی کننده وجود نداشت و در بسیاری از پرونده‌ها، مراجع رسیدگی‌کننده می‌گویند ما سالهاست حکم را صادر کرده‌ایم اما حتی سازمان اموال تملیکی از آنها اطلاعی نداشته است اما الان با همکاری خوبی که شکل گرفته و تاکید و پیگیری رئیس قوه قضاییه، حلقه مفقوده‌ای که پیش از این وجود نداشته یعنی ارتباط با مراجع رسیدگی کننده، حل شده و تعیین تکلیف پرونده‌ها تسریع شده است.

مراجع رسیدگی کننده برای تعیین تکلیف کالا پای کار آمدند و مشخص شد کدام کالاهای دارای رای قضایی و دستور فروش دارند و همچنین وضعیت کالاهای سریع‌الفساد و یا کالاهایی که مرور زمان موجب تغییرات کمی و کیفی در آنها می‌شود تعیین تکلیف شد و درباره کالاهایی که رای قطعی دارند هم تعیین تکلیف صورت گرفت چرا که رای قطعی یا مبنی بر براءت است یا محکومیت؛ اگر رای قطعی بر محکومیت بوده به این معناست که کالا متعلق به دولت است و سازمان اموال تملیکی با یکی از روش‌هایی که در قانون تعیین شده باید کالا را بفروشد که این وضعیت از طریق برگزاری مزایده‌های الکترونیک انجام شد و برای اولین بار با انعکاس خبری گسترده‌ای همراه بود در حالی که پیش از این اطلاع رسانی درباره فروش اموال تملیکی انجام نمی‌شد و مشخص نبود که این اموال به چه صورت به فروش می‌رسند اما حالا

همه چیز برای مردم شفاف و در عین حال رقابتی است و احتمال رانت و تبانی وجود ندارد.

تا پیش از این فقط تعداد افراد محدودی از این حراج‌ها باخبر می‌شدند و حراجی و مزایده‌ها با حضور همان تعداد اندک انجام می‌شد که زمینه‌های بروز رانت و تبانی را فراهم کرده بود اما اطلاع رسانی عمومی درباره برگزاری حراج‌ها و مشارکت دادن عموم مردم در این زمینه، بستر فساد را از بین می‌برد و علاوه بر این موجب شد تا فروش کالا به دلیل ایجاد فضای رقابتی تا چند برابر بالاتر از قیمت پایه کارشناسی انجام شود.

الان حراجی و مزایده‌های ما کاملاً به صورت شفاف و با اطلاع رسانی عمومی انجام می‌شود حتی واگذاری‌های بسیار اندکی که به صورت مذاکره‌ای است هم کاملاً شفاف و مشخص است که چه دستگاه‌هایی از طریق مذاکره چه اموالی خریداری کرده‌اند.

■ حجم کالاهایی که به صورت مذاکره واگذار می‌شود چقدر است؟

حجم این کالاهای بسیار کم است و شاید یک درصد از اموال تملیکی را شامل شود که آن هم به دستگاه‌های حمایتی مانند کمیته امداد، بهزیستی، زندان‌ها و یا دستگاه‌های مسئول مبارزه با قاچاق در موارد محدود مانند نیروی انتظامی فروخته می‌شود و یا برخی کالاهای خاص هستند که دستگاه خاصی از آن بهره می‌برد و امکان به مزایده گذاشتن آن وجود ندارد. درباره کالاهایی که حکم استرداد یا انهدام می‌گیرند چه کارهایی انجام شده؟

در این مورد هم قانونگذار استرداد سریع به صاحب کالا را تکلیف کرده است و مواردی که نیاز به استرداد داشت، انجام شد و به این شکل بسیاری از حجم انبارها نیز تخلیه شد.

موضوع سوم درباره کالاهایی است که باید منهدم می‌شد و سال‌های بسیاری در انبارها مانده و توجهی به آنها نشده است؛ بعضاً تاریخ مصرف آنها گذشته و یا بخشی از کالاهایی که باید مجوز قابلیت مصرف را مثلاً دانشگاه علوم پزشکی بگیرند که این مجوز برای آنها صادر نشده و در انبارها باقی مانده بودند و ما در این دوره با حجم بالایی از کالاهایی در انبارهای تملیکی مواجه بودیم که نیاز به انهدام داشتند اما تعیین تکلیف نشده بودند و در همین دوره این موارد نیز تعیین تکلیف شد.

■ ارزش کالاهای تعیین تکلیف شده چقدر بود؟

در یازده ماهه دولت سیزدهم ۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان کالا را تعیین تکلیف کرده‌ایم و در چهار ماهه نخست امسال ۲ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان کالا فروخته شده است و نزدیک به ۴ هزار میلیارد تومان کالا تعیین تکلیف شده است.

در همین مدت زمان فروش خوبی داشتیم و در برخی استان‌ها مانند استان هرمزگان بر اساس گزارش‌های واصله ۷۰۰ درصد افزایش فروش اموال تملیکی را داشتیم که به جهت حجم کانتینرهای کالاهای متروکه اتفاق بسیار قابل توجه و چشمگیری است که در دولت سیزدهم رخ داده است. پرونده‌های سنواتی زیادی داشتیم که

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱